
HI PLAN 2021

Innhold

Virksomhetsplan for Voss Fallskjermklubb (VFSK) 2021	5
1.STATUS / RAMMEBETINGELSER.....	6
1.1 Innledning	6
1.2 Rammebetingelser	6
1.2.1 Luftfartøy	6
1.2.2 Materiell.....	6
1.2.3 Landingsområdet	7
1.2.4 Lokaler.....	7
1.2.5 Flyplassen.....	7
1.2.6 Fallskjerm-dropp	7
1.2.7 Økonomi	7
1.2.8 Stab	7
1.3 Langtidsplan	8
1.3.1 Fokusområder:	8
1.3.2 I3-AFF instruktører	8
1.4 Hovedutfordringer for 2021.....	8
1.4.1 Den mellomferne hopperen	8
1.4.2 Luftfartøy, flygere og flystøy	8
1.4.3 Instruktører	8
1.4.4 Hopping utenfor vanlig hoppfelt; innhopp, fjellflyging og demo	9
1.4.5 Sikkerhet på flyplassen.....	9
2. EKSTERNE STYRINGER	10
3. VIRKSOMHETEN I KLUBBEN	11
3.1 Plan	11
3.2 Sikkerhet og operativ drift	11
3.2.1 Hovedinstruktør (HI)	11
3.2.2 Administrativ leder.....	11
3.2.3 Hoppleder (HL).....	11
3.2.4 Hoppfeltleder (HFL).....	11
3.2.5 Hoppmester (HM)	11
3.3 Utdanning	12
3.3.1 Generelt	12
3.3.2 AFF skole	12

3.3.3 Andre kurs og seminarer	12
3.4 Konkurranse	13
4. MATERIELL FORVALTNING	14
4.1 Generelt	14
4.2 Rammebetingelser	14
4.2.1 MK rom	14
4.2.2 Oppbevaring.....	14
4.2.3 Pakkefasiliteter	14
4.3 Kursing	14
4.4 Struktur	14
4.5 Sikkerhet	15
4.5.1 Generelt	15
4.5.2 Pakketjenesten.....	15
4.5.3 Godkjenning av pakkere.....	15
4.5.4 Merking av privateid utstyr	15
4.6 Utdanning	15
4.7 Rapporteringsrutiner	16
4.8 Kvalitetskontroll	17
4.9 Kommunikasjon	17
5. SIKKERHET.....	18
5.1 Alkohol, rusmidler og doping	18
5.2 Hoppfeltbrief.....	18
5.3 Innlastning	18
5.4 Utsprang	18
5.4.1 Utsprangsrekkefølge	19
5.4.2 Avstand mellom hvert utsprang.....	19
5.4.3 Hopp som innebærer store horisontale forflytninger	20
5.5 Trekkhøyde	20
5.6 Skjermtur og landingsmønster	20
5.7 Øvre og nedre landingsområde.....	21
5.8 Sikkerhetslinje på hoved (øvre) landingsområdet.....	21
5.9 Operasjoner med mer enn ett luftfartøy	22
5.10 Deling av landingsområder ved store arrangementer.....	22
5.11 Pilotprosjekt «Pond/Sandpit»	22
5.12 Flåte Vangsvatnet	22
5.13 Fjellflyging	23

5.13.1 Definisjon	23
5.13.2 Erfaringskrav	23
5.13.2 Prosedyre for fjellflyging	23
5.14 Beredskap ved brann og havari luftfartøy	23
6. STYRING OG RESULTATOPPFØLGING	25
6.1 Styring	25
6.1.1 HI's ressursgruppe / LSU	25
6.2 Kontrollrutiner	25
6.3 Rapporteringsrutiner	25
6.4 Kvalitetskontroll	25
6.5 Kommunikasjon	26
7. VEDLEGG	27

Virksomhetsplan for Voss Fallskjermklubb (VFSK) 2021

Styret i Voss Fallskjermklubb innstilte undertegnede som hovedinstruktør i klubben fra 1. januar 2020, og jeg går nå inn i min andre sesong med dette vervet. I den forbindelse har jeg utarbeidet denne virksomhetsplanen for 2021.

Det overordnede mål er at gjennomføring av aktivitetene skal skje med minst mulig hendelser og uhell, og ingen ulykker. Som hovedinstruktør skal jeg forvalte myndighetene over sikkerhetssystemet som jeg er blitt tildelt av Sikkerhets- og Utdanningskomiteen (SU).

All aktivitet skal gjennomføres etter gjeldende lover og bestemmelser, Håndboken, Materiellhåndboken, andre publikasjoner og vedlegg fra F/NLF, samt min egen erfaring som instruktør i samarbeid med den erfarne instruktørgruppen i VFSK.

Voss, 27.03.2021

Rune Narum

I1/E-94337

1.STATUS / RAMMEBETINGELSER

1.1 Innledning

Fulldriften vil i 2021 være fra midten av april til september/oktober.

I første del av 2021 har det vært noe aktivitet med Voss folkehøgskole, inkludert en innhopp turné i mars, med LN-JMP. Gruppen var regnet som én kohort i denne perioden med tanke på Covid-19.

I april er det planlagt linekurs med Folkehøgskulen i Nordland. Senere i sesongen er det planlagt linekurs med Voss Folkehøgskole som i fjor.

Trine Wiik er administrativ leder og Andreas Hemli er daglig leder. De har flere års erfaring med den administrative og den daglige driften av klubben og vi vil jobbe tett sammen fra oppstarten av sesongen. I tillegg har klubben ansatt ytterligere en fulltidsansatt som vil styrke teamet.

Klubben vil forholde seg til gjeldende Covid-19 regelverk som kan påvirke sesongen i varierende grad.

1.2 Rammebetingelser

1.2.1 Luftfartøy

- Cessna Caravan (D-FOXY) leies av Jan Wilgruber
- Cessna 206 (tbc) leies av Jan Wilgruber
- Cessna Caravan (tbc) e.l. leies inn ved større arrangement (Ekstremsportsveko, etc.)
- Twin Otter (LN-JMP) leies av Tønsberg Fallskjermklubb
- Helikopter fra Fonnafly AS
- Cessna 182 (LN-RAA) leies av Haukom/Svanes/Skauge
- Cessna 182 (LN-DBY) leies av Bergen Fallskjermklubb

1.2.2 Materiell

Klubben skal videreføre de systemer for kontroll med, og oppfølging av klubbeid utstyr, som allerede er på plass. Under fulldriftssesongen fungerer dette bra, og utenfor sesong bør vi fortsette med å sikre disse rutinene og eventuelt implementere systemer som virker bedre.

Klubben vil investere inn ytterligere utstyr for elever, tandemekvipasjer og øvrig fortløpende.

Lars Haukom vil fortsette som Materialforvalter for klubben og blir støttet i hovedsak av Erik Vliegelhardt (MR) og Barton Hardie (MK).

1.2.3 Landingsområdet

Klubben har ett stort landingsområde like ved klubbhuset som tilfredsstillende alle typer hopping. Dette landingsområdet ble utvidet i 2017/18 og vi håper å kunne utvide ytterligere i nær fremtid. I tillegg disponerer klubben ett jorde like bak klubbhuset som benyttes av elever og som alternativt landingsområde for selvstendige hoppere.

1.2.4 Lokaler

Den operative delen av klubbhuset består av manifest, kontorer, resepsjon, MK-rom og container til lagring av operativt materiell under fulldriften. I tillegg er skolebygg til undervisning og rubbhall som benyttes til pakking.

1.2.5 Flyplassen

Den operative beskrivelsen med instruksjoner for fallskjermflyging på Bømoen flyplass vil bli gjennomgått før fulldriftstart.

Ansvar for skilting, merking og sperringer rundt flyplassen påhviler flyplassjef. Klubben vil forsøke å begrense uvedkommende sin adgang til flyplassen fra hoppfeltet ved hjelp av skilting og sperringer som lettgjerd mellom publikum og landingsfelt.

1.2.6 Fallskjerm-dropp

Utsprangshøyder som definert i Håndbokens punkt 103.4.

1.2.7 Økonomi

Sikkerheten, inklusive materiellsikkerheten, i klubben skal alltid prioriteres i økonomiske spørsmål.

1.2.8 Stab

Klubben har en stor og aktiv instruktørstab. Det skal tilrettelegges for at instruktørene, da spesielt de uerfarne instruktørene, skal kunne videreutvikle sin kompetanse, både gjennom kurs og gjennom aktiv hopping.

Klubben vil også i 2021 benytte utenlandske instruktører for både tandem og AFF.

Flere av fjorårets instruktører fortsetter i 2021. I tillegg suppleres det med en AFF instruktør, og tre Tandeminstruktører fra utlandet som er nye denne sesongen. HI sørger for at disse blir gjort kjent med gjeldende lover og bestemmelser.

1.2.8.3 Frivillige

Klubben baserer seg fortsatt på frivillig innsats, spesielt under de store arrangementene. Det er viktig at disse personene er briefet for den rollen de skal fylle og at de er pliktoppfyllende og nøyaktige. Formelle roller i sikkerhetssystemet skal ikke fylles av personer som ikke har de riktige forutsetninger og kompetanse.

1.3 Langtidsplan

1.3.1 Fokusområder:

Styret har vedtatt følgende fokusområder:

- Den mellomferne hopperen
- Økt forsettelse-prosent av elever
- Generelt holdningsskapende arbeide i den aktive medlemsmassen
- Systematisk oppfølging av SU Plan
- Videreutvikling av samarbeidet med Bergen Fallskjermklubb
- Øke utdanning av instruktører, ref. punkt 3.3.1

1.3.2 I3-AFF instruktører

Klubben har per dags dato meget erfarne instruktører som av forskjellige grunner er I3-AFF/Tandem. Klubben arbeider kontinuerlig med å få instruktører til å gjennomføre B-kurs der det er hensiktsmessig, slik at deres erfaring og engasjement kan utnyttes til det fulle.

1.4 Hovedutfordringer for 2021

1.4.1 Den mellomferne hopperen

For å sikre kontinuitet i driften og rekruttering av instruktører og andre ressurspersoner i fremtiden, er det et mål for klubben å tilrettelegge for et bedre tilbud og oppfølging av de mellomferne hopperne.

1.4.2 Luftfartøy, flygere og flystøy

Selv om flystøy ikke er et problem som man vanligvis vil anse som en direkte påvirkning på sikkerheten, vil rutene som flygere velger direkte kunne påvirke utkommet av en eventuell nødsituasjon med luftfartøyet.

Vi ønsker å fordele flygningen slik at støybelastningen for hver enkelt beboer i nærmiljøet reduseres mest mulig, men på samme tid forsikre oss om at vi har de beste mulige vilkårene for positive utfall om motorhavari eller andre nødsituasjoner med luftfartøy skulle inntreffe.

1.4.3 Instruktører

For instruktører som hopper AFF nivå 1-3 er det ikke tillatt å hoppe med kamera. For instruktører på nivå 4-7 er kun tillatt å hoppe med kamera montert på bryststroppen eller på hjelm såfremt kamerafestet er snagfritt. AFF-instruktører med mindre enn 50 skarpe AFF hopp tillates ikke å hoppe med kamera.

1.4.4 Hopping utenfor vanlig hoppfelt; innhopp, fjellflyging og demo

Klubben har egne rutiner for gjennomføring av denne type aktivitet. Dette fremkommer av vedlegg 5 *HL instruks ved flytting av hoppfelt*.

Alle landingsfelt for hopping utenfor vanlig hoppfelt skal godkjennes av HI og landingsfeltets beskaffenhet skal tilfredsstillende krav iht. Håndbokens punkt 103.7. Hoppleder for slike hopp skal levere skriftlig plan til HI minimum 24 timer før planlagt gjennomføring. Slike hopp skal ikke gjennomføres uten at skriftlig godkjenning fra HI foreligger.

Alle planer skal sendes til HI og ansvarlig pilot.

1.4.4.1 Forhåndsgodkjente landingsområder (innhopp)

Det er tre områder (5 planer) som er unnlatt 24 timers forhåndsplanlegging. De skal fortsatt sendes til HI og flyger i forkant av hopping, landingsområde må besiktes i forkant og HI skal ha gitt muntlig/skriftlig tilbakemelding på mottatt plan før hopping kan iverksettes. Ved vesentlige endringer på landingsområdene skal det søkes som normalt.

Godkjente planer fremgår i vedlegg 12 og gjelder:

- Plan A (2): Gudvangen
- Plan B (3): Prestegårdslandet
- Plan C (1): Smalahovetunet

NB! Forhåndsgodkjente planer gjelder ikke for oppvisningshopping (f.eks. ved arrangement som Ekstremsportveko).

1.4.4.2 Oppvisningshopp (demo)

HL for oppvisningshopp skal følge samme rutine som beskrevet i vedlegg 5 *HL instruks ved flytting av hoppfelt*.

Alle deltakere på slike hopp skal inneha demo-lisens som beskrevet i Håndboken punkt 103.4.

1.4.5 Sikkerhet på flyplassen

Flygere har uttrykt bekymring for at fallskjermhoppere gjør deler av sin innflyging meget tett på eller over rullebanen. Dette skal ikke forekomme, og tiltak vil bli iverksatt for å avhjelpe denne situasjonen.

2. EKSTERNE STYRINGER

Voss Fallskjermklubb fortsetter å engasjere nærmiljøet i dialog med hensyn på flystøy. Denne problematikken har ingen konsekvenser for den operative driften på nåværende tidspunkt. Vi jobber likevel aktivt for å redusere støy samt å ivareta forholdet til nærmiljøet.

Flyplassen festes av Voss kommune, som også er konsesjonshaver.

Tidligere hovedinstruktør, Inger-Margrethe Bøe sitter som Flyplassjef. Dette sikrer nødvendigvis ett tettere samarbeid mellom konsesjonshaver og fallskjermklubben.

3. VIRKSOMHETEN I KLUBBEN

3.1 Plan

Aktiviteten i klubben er størst under fulldriftssesongen fra mai til september. Klubben vil også være aktiv utover dette, men da i langt mindre skala.

3.2 Sikkerhet og operativ drift

3.2.1 Hovedinstruktør (HI)

HI skal være deltakende i den operative driften og se til at de rutiner som ligger til grunn for driften blir fulgt.

Jeg vil ha tett dialog med daglig leder, operativ sjef og lokale instruktører for å sikre en god og sikker drift.

3.2.2 Administrativ leder

Administrativ leder har som ansvar å planlegge og gjennomføre driften av klubben og rapporterer til daglig leder og HI. Han/hun er skole-, tandem- og materiellansvarlig sin nærmeste overordnede.

HI vil jobbe tett sammen med administrativ leder for å tilse at rutinene som ligger til grunn for driften blir fulgt.

3.2.3 Hoppleder (HL)

Å være hoppleder på Voss kan være utfordrende oppgave, med mer omfattende drift enn andre hoppfelt. Det er derfor viktig at HL rollen ivaretas av personer med kjennskap til lokale forhold og de spesielle utfordringene med stordrift. For å sikre dette benyttes det i størst grad personell fra instruktør/stabs-gruppen og hoppere med god kjennskap til hoppfeltet og driftsrutiner. Det er egne HL'er for innhopp.

Se vedlegg 1 *Hopplederinstruks VFSK*

3.2.4 Hoppfeltleder (HFL)

Se vedlegg 3 *Hoppfeltlederinstruks VFSK*

3.2.5 Hoppmester (HM)

Hoppmester-rollen skal i størst mulig grad fylles av klubbens instruktører eller spesielt egnede personer. I tilfeller hvor dette ikke er mulig, kan rollen fylles av kvalifiserte hoppere fra andre klubber som har kompetanse i hoppmestring av storfly. Alle som tar på seg denne oppgaven skal ha lest "Hoppmesterinstruks VFSK".

Se vedlegg 2 *Hoppmesterinstruks VFSK*

3.3 Utdanning

3.3.1 Generelt

Utdanningsmålene for 2021 er:

- 150 Elevbevis AFF
- 8 Instruktør 3
- 3 Instruktør 2
- 1 Instruktør 1
- 1 Tandeminstruktør
- 1 AFF- instruktør
- 1 Materiellkontrollør
- 1 Materiellreperatør

3.3.2 AFF skole

Det vil i 2021 sesongen bli avholdt 14 grunnkurs AFF.

Ett av kursene planlegges avholdt på Engelsk (mulig det blir flere).

Voss Folkehøgskole og Folkehøgskulen i Nordland vil holde line-kurs for sine elever i løpet av 2021.

Alle kurs vil gjennomføres etter standardiseringsdirektivet beskrevet i F/NLF Håndbok versjon 8.

3.3.3 Andre kurs og seminarer

- I3 kurs. Årets I3 kurs avholde over en uke, med teori og praksis/øving de første dagene, deretter hopping ut resten av uken. Kursleder vil være Jarle Hus (I1)
- I forkant av Ekstremsportsveko tilstrebes det å avholdes ett eget demokurs
- Pakkekurs
- A-lisenskurs
- Grunnleggende og videregående skjermkjøringskurs
- Tandemvideo kurs (eget opplegg)
- Seminarer med variert innhold avholdes i løpet av sesongen og året
- Klubben stiller med deltakere til fagseminar, luftsporsting, osv. ved behov i løpet av året

3.4 Konkurransen

Det er ikke planlagt noen konkurranser i 2021.

Det er flere arrangementer som er planlagt utover sesongen.

EM/WC skal etter planen avholdes på Voss i 2023.

4. MATERIELL FORVALTNING

4.1 Generelt

Materieltjenesten i VFSK blir ivaretatt av materialforvalter Lars Haukom og materiellansvarlig Erik Vliegenhart (MR).

Informasjon om klubbeid utstyr er tilgjengelig for klubbens Hler og MKer, samt medlemmer, gjennom oppslag i pakketeltet. Alt felleseid utstyr som blir leid inn fra Bergen Fallskjermklubb skal inkluderes i oversikten før det tas i bruk.

Regler for anbefalt og tillatt skjermstørrelse vil bli kontrollert av egnet personell ved innregistrering for sesongen i resepsjonen. Det er vekt tilgjengelig ved innregistrering om det skulle være behov.

4.2 Rammebetingelser

4.2.1 MK rom

Rommet blir brukt til hovedkontroller og reparasjoner, samt lagring av verktøy, forbruksmateriell og utstyr som er under arbeid.

Klubben har en symaskin til enkle reparasjoner.

4.2.2 Oppbevaring

Utstyr som langtidslagres, oppbevares i Materiellrommet. All vinterlagring foregår i Materiellrommet dersom utstyret ikke er i bruk.

4.2.3 Pakkefasiliteter

Hoppere som pakker egne skjermer benytter pakkematter utendørs. Ved dårlig vær kan pakketelt benyttes etter avtale med pakkestaben. Pakking av hovedskjerm skal ikke foregå i MK-rommet, med mindre det er i forbindelse med hovedkontroll.

4.3 Kursing

Det er planlagt 14 grunnkurs i 2021. I oppfølgingen av disse skal det avholdes pakkekurs og pakkeeksamen.

Klubben har en stor og kompetent instruktørstab, men har problemer med kapasitet på I2 og MK'er. Pakkekurs er derfor satt bort til faste pakker-stab. Eksamen i pakking holdes fremdeles av I1 eller MK.

4.4 Struktur

Materialforvalter er utnevnt av klubbens styre og er tenkt å ha en kontrollfunksjon i forhold til alt som omhandler operativt materiell i klubben. Styret er klubbens øverste organ når det gjelder

materieltjeneste, mens materiellsikkerhet er HI sin oppgave å ivareta. MK/MR svarer i tillegg til Materiellsjef F/NLF.

All kontakt med SU foregår via HI.

4.5 Sikkerhet

4.5.1 Generelt

Systemene med registreringsskjema, pakkelogger samt kontroll av utstyr videreføres, og følges tett av Materiellansvarlig.

4.5.2 Pakketjenesten

Materiellansvarlig følger opp pakkeavdelingen nøye utover sesongen, og sammenkaller til møter ved behov. Pakkere godkjennes iht. neste punkt.

4.5.3 Godkjenning av pakkere

Alle pakkere som skal pakke klubbeid utstyr eller privat utstyr i regi av VFSK skal være godkjent av Materiellansvarlig, Materialforvalter eller HI. Pakkeavdelingen skal bestå av en fast stab, og dersom det er behov for stedfortredere skal disse avklares i forkant.

Pakkere som ikke har norsk lisens som fallskjermpakkere skal godkjennes av HI.

Instruktører tilknyttet klubben er automatisk godkjent for å pakke klubbeid utstyr. Tandemhoppmestere kan selv velge om de vil pakke eget utstyr eller benytte pakkere

4.5.4 Merking av privateid utstyr

Alt skal utstyr som hoppes i regi av VFSK skal kontrolleres av personell godkjent av HI. Ved godkjent utstyr vil det festes en "tag" på utstyret med følgende fargekode, samt signatur på reg.skjema:

- **Rød** – Godkjent for FF
- **Blå** – Godkjent, men **IKKE** for FF

Materiellansvarlig skal sørge for oppfølging av resepsjonen for å påse at systemet fungerer. Det skal utarbeides en sjekklister for hva som skal til for å oppfylle krav for freefly- godkjenning etc.

4.6 Utdanning

Utdanningsmål for materiellavdelingen 2021:

- 0 MK (starte læretid) – klubben har ingen som startet på MK utdanning i 2021
- 0 MR (starte læretid) – klubben har ingen som er aktuell for MK-R i 2021

4.7 Rapporteringsrutiner

Daglig (under fulldrift):

- Elevutstyr:
  - Sjekkes av HL ved oppstart
  - Visuell sjekk
  - Nøddåpner skrus på
  - Rigger sjekkes for luftdyktighet på tavle i pakketelt
  - Rigger som ikke er i teltet skal være notert på tavle
  - Materiellansvarlig kontaktes ved avvik
- Tandemutstyr:
  - Sjekkes av TM før første hopp for dagen
  - Visuell sjekk
  - Nøddåpner skrus på
  - Rigger sjekkes for luftdyktighet på tavle
  - Rigger som ikke er i Tandemrommet skal være notert på tavle
  - Materiellansvarlig kontaktes ved avvik

Ukentlig:

- Ansvarlig MK utfører sjekken
- Pakkekort i alle rigger sjekkes mot tavle
- Visuell sjekk av rigg (åpnes ikke)
- Rigger som er nær HK/BK tas ut av sirkulasjon eller merkes på tavle
- Rapport sendes til Materiellansvarlig, Materialforvalter og Fulldriftssjef

Ved sesongstart:

- Full gjennomgang av alt utstyr og alle systemer
- Utstyr flyttes til elevcontainer
- Tavler oppdateres

Ved sesongslutt:

- Full gjennomgang av alt utstyr og alle systemer
- Utstyr flyttes til materiellrom
- Data fra tavler noteres
- Materiellansvarlig rapporterer og arkiverer online

Ved materiellrelatert hendelse:

- Materiellhåndbokens og håndbokas regler følges
- Materiellansvarlig vurderer behov for tiltak i samråd med HI og Materialforvalter
- ORS fylles ut og oversendes HI

4.8 Kvalitetskontroll

Kvalitetskontroll utover kontrollrutinene gjennomføres ved at HI, Materialforvalter og Materiellansvarlig søker å være tilstede i den grad det er mulig.

Gjennomgang av hendelser og rapportering gjøres på instruktørmøte og møter i materiellavdelingen ved behov.

4.9 Kommunikasjon

Alle elever lærer opp i klubbens systemer for utstyrshåndtering, sikkerhetskontroll, flytting av utstyr og manifisering av klubbeid utstyr. Tavlesystemene er godt innarbeidet og fungerer godt som bindeledd mellom elever, pakkere og manifest.

I alle tilfeller som omhandler sikkerhetsbrudd eller hendelser skal HI kontaktes umiddelbart, men ved saker som ikke haster skal MK kontaktes.

All kommunikasjon med SU går via HI.

5. SIKKERHET

Sikkerheten vil bli ivaretatt ved at driften gjennomføres ihht. f/NLF sitt sikkerhetssystem som beskrevet i Håndboken og godkjent av Luftfartstilsynet. Lokale instruksjoner vil ivareta lokale forhold som påvirker operativ drift og sikkerhet. Disse instruksjoner vil bli evaluert og oppdatert fortløpende og ved behov.

5.1 Alkohol, rusmidler og doping

Klubben har null toleranse for bruk av alkohol, andre rusmidler og doping i forbindelse med hopping. Streng sanksjoner vil bli tatt i bruk ved brudd på denne regelen. Personer som tidligere har vært utestengt fra klubben på grunn av misbruk, og personer som tidligere har hatt et misbruk som har krevd behandling, må dokumentere at de har hatt en passende rusfri periode avhengig av misbrukets omfang.

Personer som er under mistanke for rusbruk, kan bli bedt om å dokumentere rusfrihet innen de kan fortsette å hoppe i regi av klubben.

Da klubben er en idrettsklubb under Norges Idrettsforbund, kan alle klubbens medlemmer og stab til enhver tid underkastes dopingkontroll. Alle hoppere som skal ta ut FAI sportslisens skal ha gjennomført NIF's ren utøver program. Alle hoppere oppfordres til å gjennomføre dette programmet.

5.2 Hoppfeltbrief

Samtlige hoppere (uavhengig av tilhørighet og erfaringsnivå) skal motta grundig hoppfeltbrief ved innregistrering. Hoppfeltbrief består av video som vises i resepsjonen. Hopperen skal bekreftes godkjent i Burble.

5.3 Innlastning

HM leder innlastning i flyet fra taxebanen, aldri på startbanen.

Samtlige hoppere møter HM på ti (10) minutt «boardingcall» ved departure gate ferdig påselt for hoppmester inspeksjon og/eller instruksjoner.

5.4 Utsprang

Run går normalt ØST – VEST. Kun i tilfeller med ekstrem høydevind kan det droppes VEST - ØST.

Selvstendige hoppere skal kontrollere egen spot før exit. Elever skal gis opplæring i spotting jamfør Standardiseringsdirektiv for fallskjermutdanning. HM skal informere om retning på runet og viktigheten av egen spot før exit. Dette for å ha ekstra sikkerhetsbarriere for å unngå å droppe over fjell ØST av hoppfeltet.

Det skal ikke droppes VEST– ØST ved skydekke. Dette da HM ikke kan kontrollere spot. Det skal ikke tillates flyger å droppe hoppere før det er gitt "clear to drop" over radio fra HFL.

5.4.1 Utsprangsrekkefølge

Prinsipp for utsprang er om følger:

- **Medvinds-run:** Tracking – FF – FS – AFF – Tandem – Tracking – WS – HP full høyde
- **Motvinds-run:** Tracking – FS – FF – AFF – Tandem – Tracking – WS – HP full høyde

5.4.2 Avstand mellom hvert utsprang

Avstand mellom hvert utsprang vurderes ut i fra bakkehastighet, vindstyrke og forrige gruppes hopptype. Piloten skal informere HM om forhold som påvirker utsprangene. Som en tommelfingerregel kan tabellen under brukes for å beregne avstanden mellom grupper. Disse tallene er et minimum for små grupper som faller rett ned. HM avgjør om det trengs flere enn ett run.

Aircraft Ground Speed (knop)	Separasjon mellom grupper (sekunder)
120	5
110	6
100	6
90	7
80	8
70	9
60	11
50	13
40	16

Det er HM sitt ansvar å innhente informasjon om høydevinden fra pilot.

HFL er ansvarlig for å kommunisere vesentlige forandringer i bakkevind til HM via pilot.

45-graders regelen er ikke pålitelig og SKAL IKKE benyttes for å beregne avstanden mellom gruppene, kun for å sjekke fremkast og eventuelt tracking opp runnet av gruppen før.

5.4.3 Hopp som innebærer store horisontale forflytninger

Alle hopptyper som genererer horisontal bevegelse skal briefes grundig og ledes av kyndig hopper.

- Tracking grupper på mer enn 2 personer skal ledes av en godkjent tracking-leder. Der skal kun være to slike grupper per løft. Dette kan fravikes i sjeldne tilfeller, hvor alle trackinglederne på løftet er særs erfarne og kan sikre at gruppen returnerer til opprinnelig plass for separasjon og åpningspunkt.
- Wingsuit grupper på mer enn 2 personer skal ledes av en lokalt godkjent wingsuit-leder. Der skal kun være en slik gruppe per løft. Dette kan fravikes i sjeldne tilfeller, hvor alle wingsuit-lederne på løftet er særs erfarne og kan sikre at deres gruppe returnerer til et på forhånd planlagt område for separasjon og åpningspunkt.
- Kun særs erfarne wingsuit-piloter tillates å hoppe i skyete forhold. Alle skal orientere seg i forhold til hvor de befinner seg over bakken innen utsprang.
- Retning for tracking er 45 grader på run mot NORDØST og NORDVEST. I tilfeller hvor man separerer over åsen skal det tas hensyn til økt trekkhøyde. Det skal i tillegg informeres om at i tilfeller hvor man får åpningspunkt over åsen, vil ikke nødåpner ha nok høyde til å aktivere.
- Wingsuit-produsenten sine anbefalinger for erfaringsnivå skal følges.
- Dynamisk flyging (WS free fly/head down) eller xrw er ikke tillatt uten tillatelse fra HI.

5.5 Trekkhøyde

Ved hopp som krever økt trekkhøyde er HM ansvarlig for at HFL og flyger informeres om dette.

Over Storåsen (nord for hoppfeltet) skal trekkhøyden økes så man har bærende skjerm i minimum 3000 fot AGL.

5.6 Skjermtur og landingsmønster

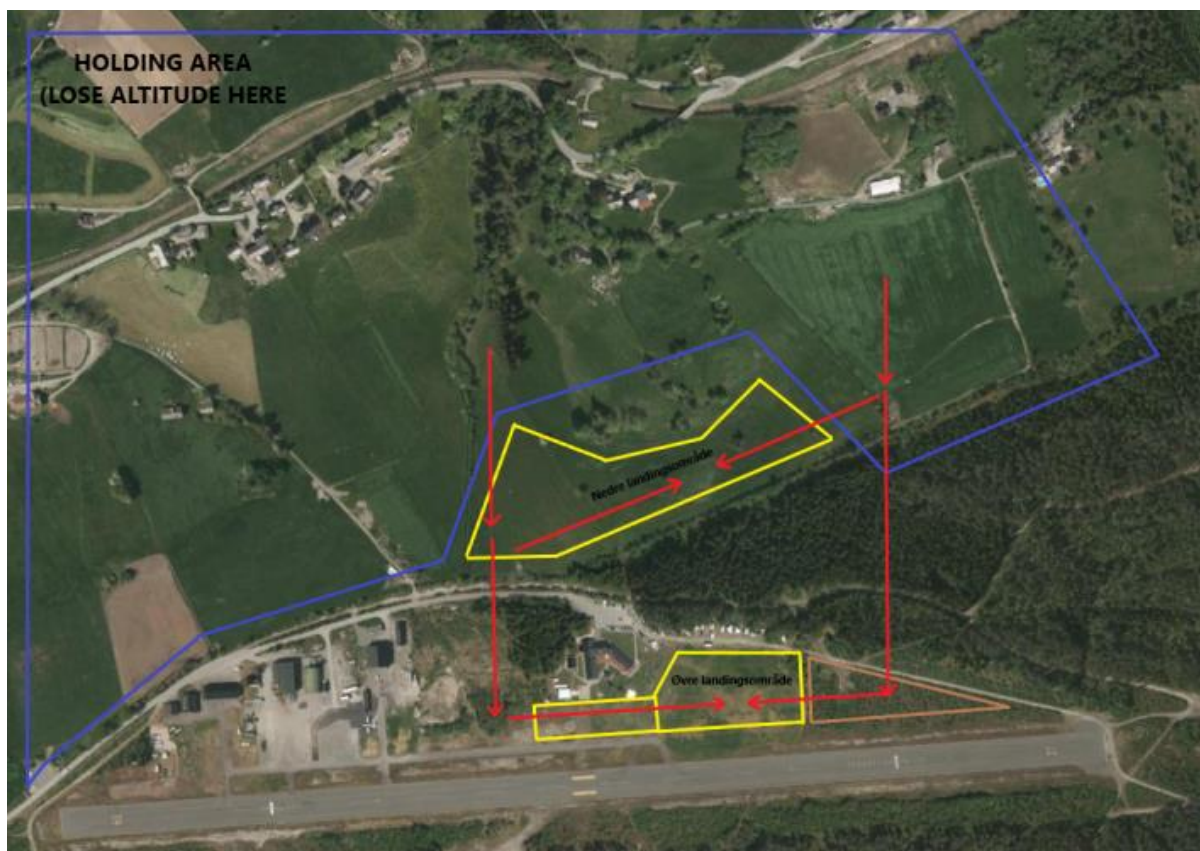
Ved åpning og FLYR, skal man raskest mulig orientere seg etter andre fallskjermhoppere og hvor man henger (i den rekkefølgen). Deretter gjennomføre funksjonstest og raskest mulig fly til venteområde NORD for hoppfeltet (se figur 1).

Hoppere skal i størst mulig grad unngå området SØR for flystripen da dette er regulert til flyaktivitet (innflyging, seilfly, osv). Laveste høyde for å krysse stripen er 1000 fot. Klubben disponerer to landingsområder, som ligger parallelt og er adskilt med vei, skog og klubbhus. Landingsretningen markeres med jordtegnsett formet som en T. Det er viktig at alle hoppere er klar over at jordtegnet KUN ligger på hoved (øvre) landingsområdet.

Innflygingsmønsteret er organisert som følger (se figur 1):

1. Man taper høyde NORDVEST eller NORDØST for alternativt landingsområde (nedre landingsområde) avhengig av innflyvningsretning.
2. "Baseleg" inn mot SØR (90 grader på flystripen)
3. Finale følger T-en **UANSETT** vindstyrke og vindretning

Figur 1: Prinsipp for innflygingsmønster på øvre og nedre landingsområde

5.7 Øvre og nedre landingsområde

Ved normal drift er det øvre landingsområdet (hoved) forbeholdt B-lisens og høyere. Som hovedregel skal elever og hoppere med A-lisens lande på det nedre landingsområdet (jorde).

5.8 Sikkerhetslinje på hoved (øvre) landingsområdet

I 2021 innføres det ny avgrensning på hovedlandingsområdet – sikkerhetslinje.

Sikkerhetslinje er innført for å redusere antall skjermes og mindre erfarne hoppere som lander i nærheten av det smalere boarding området og fly på taksebane.

Krav til planlagt landing over sikkerhetslinje (område parallelt med gjerde) settes til 500 hopp eller C-lisens. Hovedlandingsområdet skal generelt benyttes av alle.

Alle landinger bak taksebane skal unngås pga turbulens og flyaktivitet.

Figur 2: Avgrensninger på hoved (øvre) landingsområdet

5.9 Operasjoner med mer enn ett luftfartøy

Ved operasjoner med mer enn ett luftfartøy tillates Hoppleder ikke å hoppe.

5.10 Deling av landingsområder ved store arrangementer

Under større arrangement og ved operasjoner med flere enn ett fly, kan man ved behov separere landinger ved å fordele hopperne over begge landingsområdene utover punkt 5.7. Hoppleder bestemmer dette i samråd med Hovedinstruktør. En slik fordeling skal kommuniseres over høyttaleranlegget og gjentas av den enkelte HM før hvert løft.

5.11 Pilotprosjekt «Pond/Sandpit»

Som ett del av ett pilot prosjekt med å etablere pond på hoppfeltet vil det i 2021 være etablert en sandpit på landingsområdet som fase 1 av dette pilotprosjektet. Erfaringer som tilegnes i bruken vil kunne brukes til å utvikle og regulere pond med vann i en senere fase.

All regelverk rundt bruk og opplæring av eventuelt pond vil bli skissert i egen bruksinstruks når dette blir aktuelt.

5.12 Flåte Vangsvatnet

Flåte ble ikke benyttet i 2020. Det er planer om å benytte seg av denne i årets sesong og all regelverk rundt bruk vil bli skissert i vedlegg 14 *Bruksinstruks Flåte*.

Bruk av flåten tillates ikke før denne prosedyren er ferdig revidert og godkjent av HI.

5.13 Fjellflyging

5.13.1 Definisjon

Ett fallskjermhopp hvor planen for hoppet er å fly nærmere fjell eller alpint terreng enn 1500 fot vertikalt og 1000 fot horisontalt, for videre å lande på et betydelige laver punkt i terrenget.

5.13.2 Erfaringskrav

Norske hoppere:

- Minimum 500 hopp totalt
- Minimum 50 hopp på skjerm som skal brukes, hvorav minimum fem skal være hop and pop fra minimum 10 000 fot.
- Minimum 50 hopp siste seks måneder
- Hopper skal være godkjent av HL

Utenlandske hoppere:

- Minimum 1000 hopp totalt
- Minimum 50 hopp på skjerm som skal brukes, hvorav minimum fem skal være hop and pop fra minimum 10 000 fot
- Minimum 50 hopp siste seks måneder
- Hopper skal være godkjent av HL
- Hopper skal være anbefalt av minimum én hopper som HL kjenner og stoler på

5.13.2 Prosedyre for fjellflyging

Prosedyre for fjellflyging fremkommer i vedlegg 08 *Fjellflygingsinstruks 2021*.

5.14 Beredskap ved brann og havari luftfartøy

Luftfartstilsynet har gitt Voss flyplass, Bømoen, dispensasjon for operasjoner med løft av fallskjermhoppere i luftfartøy med maksimal startvekt under 5700 kilo men som er godkjent for inntil 20 passasjer seter. Det er òg gitt dispensasjon fra kravene om dimensjonering av brann- og redningstjeneste for stor flyplass for de nevnte operasjoner.

Dispensasjonen er gjeldende ut 2021.

Følgende sikkerhetstiltak er innfridd og etablert i Voss Fallskjermklubb:

- 1) Kommunikasjon er etablert med lokalt brannvesen der det er informert om at flyplassoperatøren ikke har den beredskapen som luftfartsregelverket krever.
- 2) Lokalt brannvesen blir årlig gitt informasjon som gjør at de blir kjent med de flytypene som brukes i forbindelse med fallskjermhopping, slik at brannvesenet mer effektivt kan bekjempe en flybrann.
- 3) Det bør planlegges og legges opp til øvelser der lokalt brannvesen deltar.
- 4) Lokalt brannvesen har angitt 15 minutter som forventet innsatstid. Dersom denne ikke kan overholdes, meldes dette til 110-sentralen ved redningsalarm, hvorpå denne kontakter Voss FSK via bemannet telefon (tlf.nr: 56 51 10 00). Voss FSK vil så styre aktiviteten slik at det ikke tar av fly med mer enn 9 fallskjermhoppere.

- 5) Det skal gjennomføres møte med involverte parter på Bømoen (lokalt Brannvesen, Voss Kommune, Fonnafly, Voss Flyklubb og Voss FSK), der det gjøres en vurdering av tilgjengelig personell og slokkeutstyr i forhold til førsteinnsatsen ved slokking av en flybrann.
- 6) Vilkårene sendt til NLF v/ Jan Wang pr e-post fra Luftfartstilsynet den 27. februar 2009 er implementert, se under:

Tilleggskrav fra Luftfartstilsynet, 2009:

- 1) Hoppere skal en gang årlig (før årets første hopp) skrive under* på at de er kjent med at flyplassen ikke oppfyller de krav til brann- og redningsberedskap som gjelder for fly med MTOW over 5700 kg og mer enn 9 passasjerer. Dette skal sikre at ingen i ettertid kommer og sier at de ikke kjente til at brann- og redningsberedskapen ikke var dimensjonert som for å gi en fullgod beredskap for fly med mer enn 9 passasjerer, og rutinen er etablert gjennom teksten som hopperne leser og signerer på i registreringsskjemaet før første hopp.

*Dette ivaretas ved informasjon via nettside og skilting på hoppfelt.

- 2) Før flyavgang skal baneinspeksjon gjennomføres. Inspeksjonen skal sikre at det ikke forekommer fremmedlegemer på rullebanen.
- 3) Start av motor skal skje uten at fallskjermhopperne har gått om bord i flyet, alternativt kan fallskjermhopperne sitte i flyet, men da IKKE fastspent. De må da spenne seg fast etter at motoren er startet, men før flyet starter taksing til startposisjonen.
- 4) Det skal utpekes to personer som under oppstart, avgang og landing står i en enkel form for brannberedskap. Disse skal betjene de slukkemidler som flyplassen er pålagt å ha tilgjengelig når flyplassen benyttes som utgangspunkt for fallskjermhopping.

Minimum en person skal ha brannhemmende bekledning og hjelm med visir og verneøvler. Fallskjermhopping i regi av F/NLF krever at det til enhver tid er to personer med et på forhånd spesifisert ansvarsområde er tilstede til enhver tid det foregår fallskjermhopping. Det er naturlig at disse to tar på seg denne oppgaven (se Vedlegg 1, "HL-Instruks" s. 28).

- 5) Ved oppstart skal slukkemidler være umiddelbart tilgjengelig, mengde ihht. neste punkt. Slukkemidlene er mobile, dvs. kan medføres i bil eller på tilhenger, og raskt kan bringes til ethvert sted innenfor sikkerhetsområdet.
- 6) Krav til slukkeutstyr: Minimum 48 kilo pulver (4 apparat a 12 kg). Inntil 24 kilo pulver kan erstattes med dobbel mengde karbondioksyd (CO₂).
- 7) Krav til materiell: 1 stk førstehjelpsveske, 1 stk wire- og boltekutter, 1 stk brekkjern, 1 havariøks, 1 havarikniv, 5 stk sykebårer, 5 stk ulltepper.
- 8) Flyplassen har en havariplan som beskriver tiltak og varslingsrutiner ifm. havari på eller i umiddelbar nærhet av flyplassen. Telefonnummer til aktuelle varslingsinstanser skal kontrolleres minimum halvårlig.

6. STYRING OG RESULTATOPPFØLGING

6.1 Styring

Den daglige sikkerheten ved klubbens virksomhet styres av hoppledere som er godkjent av HI. Det blir utarbeidet en liste over klubbens aktive instruktører der det fremgår hvem som er godkjent for hvilke oppgaver. Denne listen er tilgjengelig i manifest.

SU plan skal være styrende for klubben, og denne plan er skrevet med bakgrunn i SU Plan for 2019. Eventuelle endringer til denne plan vil bli lagt ved i vedlegg eller revisjon på senere tidspunkt.

6.1.1 HI's ressursgruppe / LSU

HI's ressursgruppe (LSU – Lokal Sikkerhets- og utdanningskomite) videreføres denne sesongen. Gruppen vil være HI's nærmeste rådgivere. Gruppens funksjon er å assistere HI i dennes funksjon og kontrollere at den operative virksomheten i klubben er i overensstemmelse med HIs plan. Gruppen vil fortløpende identifisere forbedringsområder og fatte evt. tiltak i løpet av sesongen. Utover dette vil gruppen diskutere saker som dukker opp i løpet av sesongen. Denne gruppen vil bestå av HI, Daglig leder, Administrativ leder, Skoleansvarlig, Tandemansvarlig og Materiellansvarlig, og eventuelle andre ressurser etter behov.

6.2 Kontrollrutiner

Vi bruker online registrering i Burble som kontrollsystem for lisenser, luftdyktighet, kamerahjelmer og skjermstørrelse, og eventuelle skjermstørrelse dispensasjoner. Dette kontrolleres i KlubbAdmin og register hos HI ved behov.

All hopping skal derfor manifesteres i Burble. Hvor dette ikke er umiddelbart hensiktsmessig, skal aktiviteten registreres i Burble ved første mulighet.

6.3 Rapporteringsrutiner

Hendelser skal av HL registreres i ORS innen 24 timer av hendelsen og sendes til HI. HI skal tilstrebe å behandle alle ORS fortløpende og sende disse videre til Fagsjef.

Ved personskade eller FU skal også HI informeres umiddelbart pr telefon.

Kvartalsrapportering gjøres ut fra tall fra Burble.

Tandemregistrering og kursrapportering skal gjøres jevnlig og uten unødvendig forsinkelse.

6.4 Kvalitetskontroll

Kvalitetskontrollen gjennomføres ved HI sin tilstedeværelse på feltet, hyppig dialog med hoppledere, instruktører og annen stab samt fortløpende gjennomgang av hendelser og masterlogger.

Aktuelle rapporter og hendelser blir gått igjennom på neste instruktørmøte/stabsmøte for oppfølging. Antall hendelser vil bli kontinuerlig fulgt opp, og status vil bli gjort opp fortløpende av HI for å kunne iverksette tiltak ved behov.

6.5 Kommunikasjon

Kommunikasjon mellom klubbens instruktører foregår primært gjennom møteaktivitet og dertil egnede forum. Informasjon som må formidles umiddelbart vil bli distribuert via epost til hoppledere og gjennom medlemsmail og oppslag til klubbens øvrige medlemmer. Informasjon skal være lett tilgjengelig i manifest, på oppslagstavler, eller på forespørsel.

Felles operativ informasjon som værforhold, forklaring av landingsmønster eller landingsretning på feltet, vil spres gjennom aktiv bruk av høytaleranlegget. Lokale forhold mottas som eget skriv ved registrering på Bømoen, samt at det gjennomføres en grundig hoppfeltbrief for hoppere som kommer utenfra.

7. VEDLEGG

- Vedlegg 1 HL instruks
- Vedlegg 2 HM instruks
- Vedlegg 3 HFL instruks
- Vedlegg 4 Manifest instruks
- Vedlegg 5 HL innhopp instruks
- Vedlegg 6 HM innhopp instruks
- Vedlegg 7 HFL innhopp instruks
- Vedlegg 8 Fjellflygingsinstruks
- Vedlegg 9 Rutiner ved etablering av nye fjellflygingsruter
- Vedlegg 10 Beredskapsplan for Voss Fallskjermklubb 2021
- Vedlegg 11 HL plan ved flytting av hoppfelt (innhopp) 2021 – mal
- Vedlegg 12 Forhåndsgodkjente områder for innhopp 2021 – mal/eksempel planer
- Vedlegg 13 Varslingsinstruks 2021
- Vedlegg 14 Bruksinstruks for flåte